

Pierik fileert in *pageturner* snijdend vak tot op het bot

Voordat uw recensent aan zijn analyse van collega Robert Pieriks debuutroman *Snijgeil* begint, is er eerst een *disclosure* te vermelden: als oud-assistent van de auteur moet ik bekennen dat Pierik één van mijn grote rolmodellen in de chirurgie is geweest en de recensie zou daarom wellicht niet geheel objectief kunnen zijn. Je hoeft echter geen geofend lezer te zijn om in *Snijgeil* Pieriks wens naar transparantie (in de zorg en beyond) te ontdekken en ik zou de auteur dan ook tekort doen door deze recensie als vriendendienstje af te doen. Een transparante recensie dus en dat dan weer verpakt in een OSATS – toepasselijker kan het niet voor de ex-voorzitter van de NVvH en voormalig “KNMG Opleider van het jaar”. Lees je even mee, Robert?

Door: Johan Lange jr.

Operatie/procedure

Roman.

“*Snijgeil* vertelt het fictieve verhaal van Floris van der Heijde, de getalenteerde en gedoodverfde opvolger van professor Nuboer: hoofd van de afdeling neurochirurgie in Utrecht. Recent is daar een operatietechniek ontwikkeld om één van de meest agressieve hersentumoren te kunnen genezen. De academische kliniek maakt hierdoor internationale furor. Wanneer Van der Heijde in een machtsstrijd met zijn hoogleraar verzeild raakt, beziet hij de afdeling steeds meer als een theater, waarin hijzelf ongewild de hoofdrol krijgt toebedeeld.”

Aldus de achterflap...

Wat ging er goed?

Snijgeil is een vlot geschreven boek waarin een confronterende inblik in de wereld van het snijdende metier wordt gegeven. Hoewel het verhaal op zichzelf als een huis staat en de goed opgebouwde spanning de nieuwsgierigheid voortdurend triggert, is *Snijgeil* meer dan een *pageturner* alleen. Als een chirurg snijdt Pierik lastige thema's aan die over het algemeen niet in doktersromantjes aan de orde komen – al dient gezegd dat ik geen uitgesproken kenner ben van dit

laatste genre; deze roman past daar in ieder geval in geen enkel opzicht binnen. *Snijgeil* legt soms pijnlijk de duistere kant van de medische wereld bloot. Pierik gooit er soms nog een filosofisch schepje bovenop en hij schetst een bij vlagen heerlijk cynische karikatuur van “la condition humaine”, waarin de mens hopeloos op zoek blijft gaan naar zingeving. Hoewel de gelaagdheid van *Snijgeil* wat complex overkomt – ofwel gaat het boek over de zoektocht van de hoofdpersoon met de zorg als decor of over de zorg zelf – is de balans tussen het scenario en de diverse thema's toch goed afgewogen. Knap is ook dat Pierik een verhaal vertelt dat niet alleen de leek, maar ook de dokter zal prikkelen.

Wat had beter gekund?

Pierik weet de zelfkant van de ziekenhuiswereld in de kern te treffen en steekt zijn cynisme over traditionele schemata en reflexen niet onder stoelen of banken. Hoewel hij het snijdend vak brutaal een spiegel voorhoudt en de snijdende lezers onder ons op diverse aha-erlebnissen trakteert, had iets meer positiviteit als contrapunt geen kwaad gekund. De rotte kant van het medische klimaat is nogmaals goed getroffen, maar ergens lijkt Pierik

waarschijnlijk in zijn cri de coeur te zijn vergeten dat de gezondheidszorg, het snijdende metier inbegrepen, nog altijd wel een systeem is dat voor een nog immer stijgende levensverwachting en kwaliteit van leven zorgt.

Detailbeoordeling

Indicatiestelling:

Goed.

Het boek adresseert essentiële onderdelen van het bestaan die mankeren, of het nu om zelfverwezenlijking, het snijdend vak of allebei gaat.

Techniek:

Goed, maar cave onnodige bewegingen.

Humor, eloquentie, eruditie en helikopterview in literatuurvorm worden door de schrijver ruimschoots ingezet. Pieriks schrijfstijl is niet lyrisch zoals die van zijn collegae-schrijvers P.F. Thomese, Tommy Wieringa of Ilja Leonard Pfeijffer, die nog wel eens met hun taalkundige trouvailles en belletrise het verhaal willen laten ondersneeuwen. Het is eerder scherp en to the point te noemen, waarbij de taal ondergeschikt is aan de boodschap, beetje

Het eerste exemplaar van Snijgeil werd door de adelaar van Go Ahead Eagles Harly aangevlogen, en aangeboden aan Levi Weemoedt.

à la Herman Koch. Niks mis mee. Wel moet de debutant gewezen worden op een lichte neiging van show off. Niet altijd zijn de verwijzingen naar kunstenaars, musici, filosofen, exclusieve champagnemerken en andere uitingen van goede smaak en eruditie even doelmatig. De referenties naar Nietzsches heren- versus slavenmoraal onderstrepen de onderliggende boodschap goed, maar de zoektocht van Yves Klein naar het blauwste blauw bijvoorbeeld, is niet meer dan wel aardig. Geen onnodige bewegingen maken, Robert, niet meteen al je kruit verschieten (want we willen nog meer romans jouwerzijds!)

Weefselgevoel:
Uitstekend.

Pierik weet meesterlijk de behoeftes van de lezer te bevredigen. Met gevoel voor

timing wisselt hij op het juiste moment luchtige scènes met inhoudelijke diepgang af. Zoals je vaker ziet bij medici die over het artsenwereldje schrijven, wemelt het ook in *Snijgeil* van de karikaturen: van de overspelige machochirurg tot aan de narcistische autocraat en van de lekkere zuster tot aan de knuffelbare brokkenpiloot. Daar waar dergelijke platitudes in andere boekwerken dikwijls tot jeuk leiden, beschrijft Pierik deze met dusdanig weefselgevoel, de typetjes zo vol in de roos treffend dat een brede glimlach vaak niet te onderdrukken is.

Voortgang van procedure:
Zonder dralen, vlot zelfs.

Het goed opgebouwde en originele verhaal zorgt er in ieder hoofdstuk weer voor dat je per se moet weten wat er in het volgende hoofdstuk gebeurt. Dit is

geen boek voor langdurige retraite, want het risico is te groot om het in één ruk uit te lezen.

Conclusie

Snijgeil is een sterk debuut van een nieuwe schrijver op het Nederlandse literaire podium. Het heeft zeker de potentie om bij een divers publiek met of zonder medische achtergrond een bestseller te worden. Het lef, dat Pierik ook toont, verdient respect, want heel veel vrienden binnen de snijdende disciplines zal hij er mogelijk niet mee maken. Al met al een niets verhullend en retespannend verhaal, verteld door iemand die er de kunde, klasse en ballen voor heeft.

Afspraken voor de toekomst/follow-up

Meer, Robert, we willen meer! ■